

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 28. avgust 2025.godine

BLIC- Održan "Karavan zdravlja" u Bečeju i Srbobranu: Kod svakog pacijenta u domovima zdravlja izradiće se plan preventivnog očuvanja zdravlja

N1- U Srbiji više od 200 dečaka ima Dišenovu mišićnu distrofiju: Trka s vremenom u kojoj terapija znači život

B92- Premalo vakcinisane dece u Srbiji; Doktorka apeluje: Mogu da izazovu epidemiju

RTV- Mučibabić: Netačno da RFZO ne uplaćuje apotekama novac za lekove na recept

RTV- Panajotović: Savetnici za astmu u apotekama širom zemlje pomažu pacijentima

DNEVNIK- PRODUŽEN RAD NA KLINICI ZA RADIOLOŠKU TERAPIJU NA INSTITUTU ZA ONKOLOGIJU VOJVODINE Svi pacijenti dobijaju zračnu terapiju, raspoređeni na druge aparate ODOBREN NOVAC ZA POPRAVKU

Održan "Karavan zdravlja" u Bečeju i Srbobranu: Kod svakog pacijenta u domovima zdravlja izradiće se plan preventivnog očuvanja zdravlja

Savetnik ministra Nebojša Tasić naglasio je važnost preventivnih kardioloških pregleda.

U planu je skrining i procena faktora rizika u svim Domovima zdravlja.

Interaktivna tribina Karavana zdravlja održana je danas u Bečeju i Srbobranu, a savetnik ministra kardiolog Nebojša Tasić kaže da je očuvanje zdravlja građana najvažniji zadatak tog Ministarstva.

Dr Nebojša Tasić je podsetio da je do sada Karavan zdravlja obišao više od 40 opština i da je to jedna edukativna, stručna tribina.

"Mi imamo vrlo jasan zadatak da objasnimo građanima da je vrlo važno dok su mladi da dođu na preventivne kardiološke preglede", rekao je Tasić za Tanjug.

On je rekao i da će se u svim domovima zdravlja u Srbiji obaviti skrining i izračunavanje faktora rizika za kardiovaskularne bolesti, kao i da će se kod svakog pacijenta, čak i onih zdravih, pripremiti plan preventivnog očuvanja zdravlja.

"Smatram da je očuvanje zdravlja osnovni i najvažniji zadatak ove države i Ministarstva zdravlja. Zaista je Zlatibor Lončar sa svojom jasnom vizijom da su preventivni pregledi kamen temeljac zdravlja jedne nacije, omogućio da organizujemo ovu akciju", kazao je Tasić.

Prema njegovim rečima, država apsolutno stoji pri odbrani i očuvanju zdravlja građana.

"Kažem odbrani jer je u pitanju odbrana od raznih faktora rizika za kardiovaskularne bolesti. Jako je važno da građani to razumeju i čuju, i zato su danas organizovane tribine u Srbobranu i Bečeju i pregledi", zaključio je Tasić.

U Srbiji više od 200 dečaka ima Dišenovu mišićnu distrofiju: Trka s vremenom u kojoj terapija znači život

Dišenova mišićna distrofija (DMD) je ozbiljna i progresivna bolest koja gotovo isključivo pogađa dečake. Procenjuje se da u Srbiji ovu neuromišićnu bolest ima više od 200 dečaka.

U prvim godinama života deca se razvijaju sasvim normalno, ali se prvi simptomi javljaju između treće i pete godine, kao posledica postepenog propadanja mišića.

Oboleli se suočavaju sa ubrzanim gubitkom mišićne snage, već oko 12. godine života primorani su da koriste invalidska kolica, a mnogi, nažalost, ne dožive 20. rođendan.

Kako je propadanje mišića nepovratno, svaki dan je dragocen da bi se obezbedio pravovremeni i najbolji standard lečenja, čime se život može značajno produžiti i poboljšati njegov kvalitet.

Tokom života pacijenti zahtevaju različite oblike rehabilitacionog lečenja, a održavanje istegljivosti mišića i pokretljivosti zglobova predstavlja ključni deo terapije.

Ipak, i pored toga što u Srbiji živi više od 200 dečaka obolelih od DMD, samo mali broj njih ima pristup terapiji zahvaljujući donacijama ili učešću u kliničkim studijama, dok većina još uvek nema nikakav vid lečenja i čeka svoju šansu.

"Dišenova mišićna distrofija je bolest koju ne biste poželili ni najgorem neprijatelju. Kada smo pre skoro deset godina saznali da naš sin boluje od ove teške i neizlečive bolesti, život nam se srušio. Ipak, odlučili smo da krenemo putem borbe i nade, zajedno sa drugim roditeljima koji su verovali da se nešto može promeniti. Danas, zahvaljujući kliničkoj studiji, naš Filip prima terapiju koja usporava napredovanje bolesti, produžava hod i čuva snagu ruku, srca i pluća. Taj lek nam je kupio dragoceno vreme i doneo šansu za kvalitetniji život. Međutim, ono što nas i dalje plaši jeste činjenica da lek, iako je već odobren u Americi i Evropi, u Srbiji još nije dostupan svim dečacima. Vreme je presudno, jer progresija bolesti ne čeka, svaki dan znači gubitak pokreta. Zato je naša najveća želja da terapija što pre postane dostupna svoj deci, da niko više ne mora da strepi hoće li sutra biti kasno", istakla je Olga Đuričić, iz Udruženja DMD Srbija i majka dečaka sa ovom bolešću.

Dišenova mišićna distrofija je jedna od najučestalijih retkih neuromišićnih bolesti. Uzrok je nasledna greška na genu koji proizvodi distrofin, a koji se nalazi na X hromozomu.

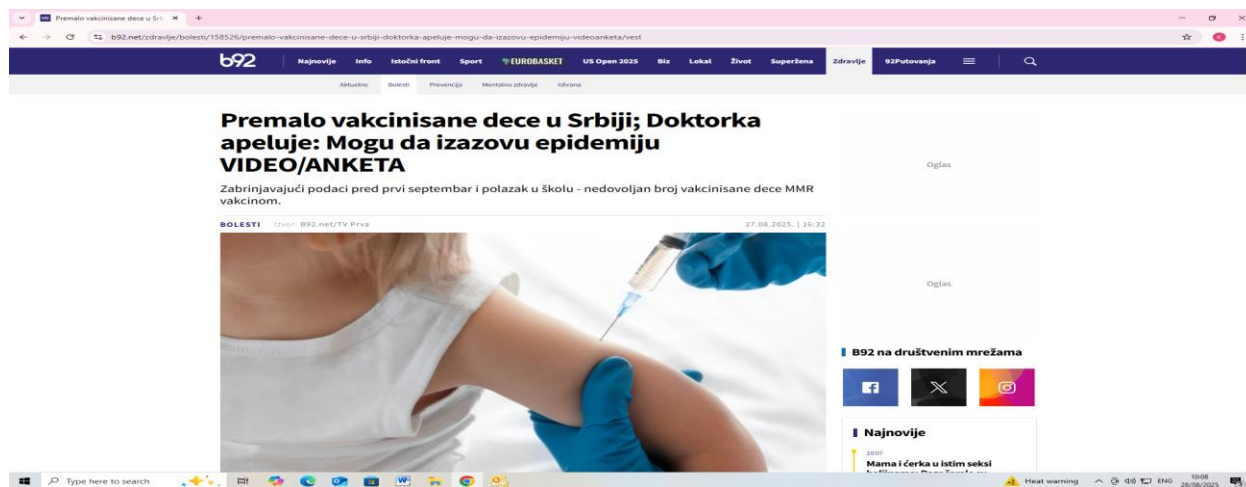
Činjenica da je greška na X hromozomu znači da se bolest pojavljuje praktično samo kod dečaka, koji pokazuju prve simptome najčešće do pete godine života. Mišićna slabost je osnovni simptom i obično se deca dovode kod lekara jer teže trče, penju se uz stepenice ili ustaju sa poda nego njihovi zdravi vršnjaci. Karakteristika bolesti je ubrzano i nepovratno propadanje mišića. Podaci pokazuju da se Dišenova mišićna distrofija javlja kod 1 od 3.500 muške novorođenčadi.

"Dijagnoza Dišenove mišićne distrofije danas se pouzdano postavlja genetičkim testiranjem, nakon čega je neophodno započeti multidisciplinarno praćenje. Kako bolest napreduje, mišićna slabost postaje sve izraženija, što dovodi do gubitka samostalnog hoda oko 12. godine života. Dilatativna kardiomiopatija, praćena izraženom srčanom fibrozom, javlja se kod gotovo svih bolesnika starijih od 18 godina. S vremenom dolazi i do narušavanja disajne funkcije, te je često potrebna mehanička podrška disanju. Uprkos svim dostupnim merama nege i lečenja, bolest dovodi do smrtnog ishoda u većini slučajeva između druge i treće decenije života, najčešće usled srčane ili respiratorne slabosti", objašnjava dr Dragana Vučinić, neurolog u Klinici za neurologiju i psihijatriju za decu i omladinu.

Kako uzročna terapija ne postoji za sve obolele od DMD, simptomatsko lečenje predstavlja okosnicu brige o ovim bolesnicima. Jedina simptomatska terapija registrovana za lečenje svih obolelih do pre nekoliko godina je bila kortikosteroidna terapija, koja pozitivno utiče i na plućnu funkciju, smanjuje potrebu za operacijom skolioze i odlaže početak pojave srčane slabosti.

"Međutim od 2025. godine, na zadovoljstvo cele zajednice obolelih od Dišenove mišićne distrofije (DMD), dostupna je nova terapija koja se, uz kortikosteroide, može primenjivati kod svih pacijenata, bez obzira na tip greške u DMD genu. Pozitivni efekti ove savremene terapije u usporavanju progresije bolesti, potvrđeni su u kliničkim istraživanjima, uključujući i pacijente iz Klinike za neurologiju i psihijatriju za decu i omladinu. Američka Agencija za hranu i lekove (FDA) odobrila je ovu terapiju 2024. godine za lečenje dečaka starijih od šest godina, dok je Evropska agencija dala odobrenje za primenu leka kod dečaka koji još uvek imaju očuvanu sposobnost hoda. Odluke su zasnovane na rezultatima randomizovane, placebo-kontrolisane studije u kojoj je učestvovalo 179 pokretnih pacijenata sa DMD i u

kojoj se bezbednosni profil terapije pokazao veoma povoljnim", ističe dr Ana Kosać, neurolog iz Klinike za neurologiju i psihijatriju za decu i omladinu.

Premalo vakcinisane dece u Srbiji; Doktorka apeluje: Mogu da izazovu epidemiju

Zabrinjavajući podaci pred prvi septembar i polazak u školu - nedovoljan broj vakcinisane dece MMR vakcinom.

Poslednjih godina sve više roditelja ima nedoumice oko toga da li je ova vakcina bezbedna ili izaziva određene posledice po razvoj dece.

To nepoverenje je upravo i dovelo do toga da jedan broj dece nije vakcinisan, iako je to neophodan uslov za upis u školu. Jedna od najvećih briga jeste da li su deca zaštićena, i koliki procenat je potreban kako bi se stekao kolektivni imunitet?

Doktorka Slavica Maris, epidemiološkinja gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd govorila je za TV Prva o ovom problemu.

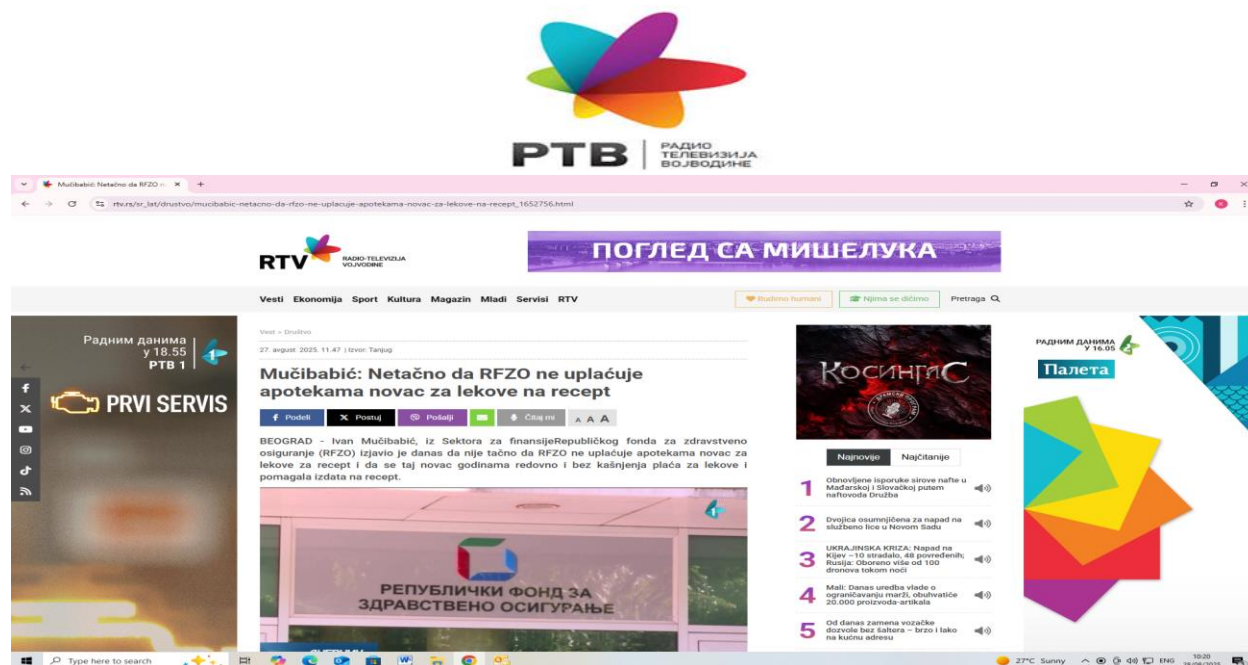
"Nije samo MMR vakcina u pitanju, jer se pred upis u škole ne vrši samo vakcinisanje MMR vakcinom već i tetraksin vakcinom, a obuhvat i njom nije na zadovoljavajućem nivou. Očekivano je 95 odsto, a mi zaključno sa prethodnom nedeljom na teritoriji Beograda imamo za tetraksin 82,2 odsto vakcinisanih, a za MMR 80,2 odsto", ističe dr Slavica Maris.

Doktorka objašnjava i da uvek ima dece koja iz nekih opravdanih i medicinskih razloga nisu mogla da prime vakcinu do sada, ali ističe da deca koja ne prime vakcine do polaska u školu, uobičajno do kraja godine budu vakcinisana.

"Međutim, uvek imamo procenat dece, 10 do 13 odsto, koja ostaju nezaštićena. I ako gledamo to iz generacije u generaciju imamo veći broj nevakcinisane dece, tako da nakon 6,7 do 10 godina mi imamo jednu celu generaciju, brojčano gledano, koja ostaje nezaštićena i koja je podložna infekcijama. Virusi tada mogu da pronađu načine da se šire i izazovu epidemije neke zarazne bolesti. Taj primer smo videli i kada su u pitanju male boginje", objasnila je dr Maris i istakla:

"Zato je značajno da se podigne obuhvat imunizacijom ne samo protiv bolesti koje obuhvata MMR vakcina, već i protiv drugih bolesti za koje postoji vakcine."

Doktorka je istakla i da se početkom školske godine očekujemo akutne respiratorne bolesti, streptokokne infekcije, varičelu i druge.

Mučibabić: Netačno da RFZO ne uplaćuje apotekama novac za lekove na recept

BEOGRAD - Ivan Mučibabić, iz Sektora za finansije Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) izjavio je danas da nije tačno da RFZO ne uplaćuje apotekama novac za lekove za recept i da se taj novac godinama redovno i bez kašnjenja plaća za lekove i pomagala izdata na recept.

On je to rekao za Tanjug povodom napisa u pojedinim medijima da RFZO od maja nije plaćao apotekama za lekove na recept i naglasio da sva plaćanja RFZO sprovodi u skladu sa Zakonom o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, kojim je za izmirenje obaveza za RFZO utvrđen rok do čak 90 dana.

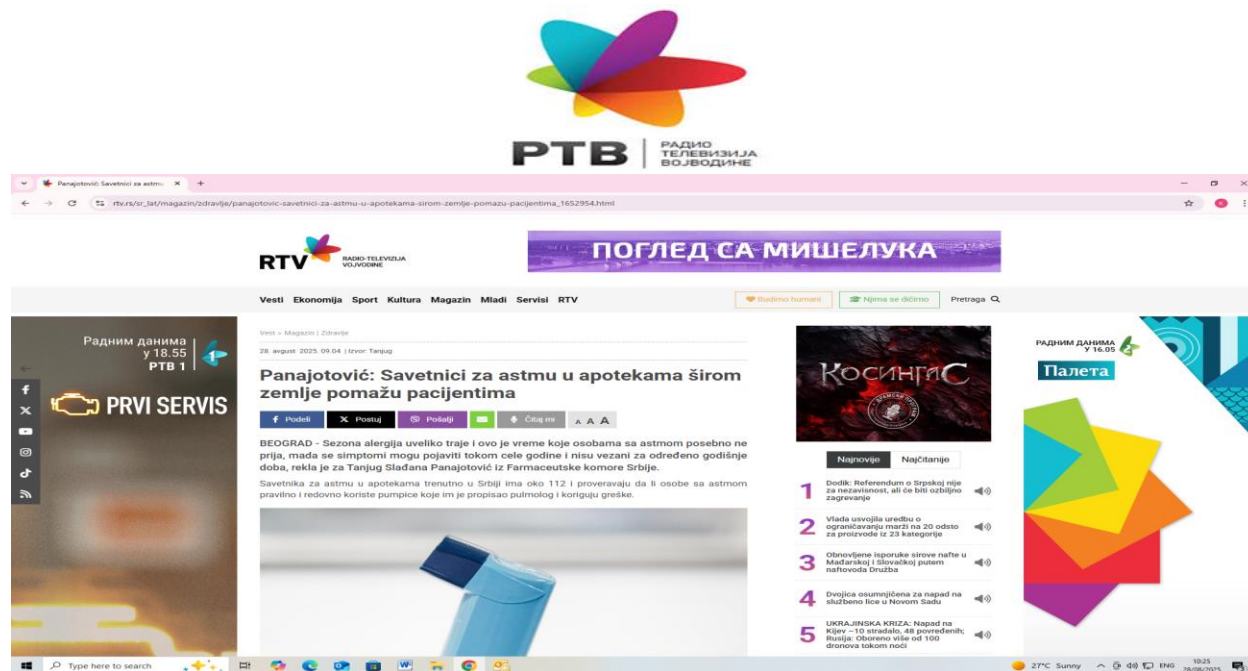
"Navešćemo hronološki kako su plaćanja izvršena u poslednjih par meseci. RFZO je u skladu sa zaključenim ugovorima, u maju izvršio uplatu apotekama po fakturama za izdate lekove i pomagala za februar, u junu po fakturama za mart, u julu po fakturama za april i u avgustu po fakturama za maj.

Takođe, netačna je i informacija da sada treba da se plati junska faktura, jer je rok za plaćanje junske fakture u septembru mesecu", naveo je Mučibabić.

Na pitanje da li je moguće da će zbog te informacije i navodnog kašnjenja pacijentima biti obustavljena dalja mogućnost da lekove podižu u apotekama koje izdaju lekove na recept, on uverava da osiguranici i pacijenti ne treba da brinu.

"Prvenstveno, zato što su u tekstu iznete netačne informacije o neizmirvanju obaveza RFZO-a prema apotekama, a drugo, zato što su odnosi između apoteka i RFZO-a jasno definisani ugovorom. To bi značilo, da ukoliko neka apoteka samoinicijativno odluči da prekine izdavanje lekova na recept, to bi bilo jedno od najgrubljih kršenja odredaba ugovora, koje bi dovelo do njegovog raskida sa tom apotekom od strane RFZO-a. Republički fond za zdravstveno osiguranje u 2025. godini, ima zaključene ugovore sa 712 privatnih apoteka koje imaju 2.701 ogranak što znači da naša osigurana lica na 3.413 lokacija mogu da izvrše podizanje lekova i pomagala na recept", rekao je on.

On je pozvao apoteke da, umesto pretnji kojima se unose nemir i zabrinutost među osiguranicima, tačno prikazuju izdate količine lekova na recept i da se u potpunosti pridržavaju odredbi ugovora zaključenog sa RFZO.

The image is a screenshot of the RTV (Radio-Televizija Vojvodine) website. At the top, there is a logo for RTV and a navigation bar with categories like Vesti, Ekonomija, Sport, Kultura, Magazin, Mladi, Servisi, and RTV. The main headline reads "Panajotović: Savetnici za astmu u apotekama širom zemlje pomažu pacijentima". Below the headline, there is a sub-headline "BEOGRAD - Sezona alergija uveliko traje i ovo je vreme koje osobama sa astmom posebno ne prija, mada se simptomi mogu pojaviti tokom cele godine i nisu vezani za određeno godišnje doba, rekla je za Tanjug Slađana Panajotović iz Farmaceutске komore Srbije." and a small image of a blue inhaler. To the right of the article, there is a sidebar with a "Najnovije" section containing a list of five news items, and a "Najčitanije" section. The website also features a "POGLED SA MIŠELUKA" banner at the top and a "PRVI SERVIS" sidebar on the left.

Panajotović: Savetnici za astmu u apotekama širom zemlje pomažu pacijentima

BEOGRAD - Sezona alergija uveliko traje i ovo je vreme koje osobama sa astmom posebno ne prija, mada se simptomi mogu pojaviti tokom cele godine i nisu vezani za određeno godišnje doba, rekla je za Tanjug Slađana Panajotović iz Farmaceutске komore Srbije.

Savetnika za astmu u apotekama trenutno u Srbiji ima oko 112 i proveravaju da li osobe sa astmom pravilno i redovno koriste pumpice koje im je propisao pulmolog i koriguju greške.

Kako bi se ukazalo na važnost dobre kontrole astme, Farmaceutska komora Srbije od 2022. godine sprovodi standardizovanu farmaceutsku uslugu za pacijente sa astmom u apotekama širom Srbije, navela je.

Savetnici za astmu mogu se prepoznati po bedževima koje nose na svojim radnim uniformama, rekla je ona i dodala da tako farmaceuti, osim što izdaju lekove koji se koriste u lečenju astme, sada pružaju dodatnu pomoć osobama sa astmom.

Ukoliko osoba prvi put dobija pumpicu, obučavamo je kako da je pravilno koristi, a kod onih sa ustaljenom terapijom, proveravamo da li postoje neke greške u pravilnoj primeni i otklanjamo ih. Apoteka je idealno mesto za ovakve aktivnosti, jer 98 odsto stanovnika može doći do apoteke za manje od 30 minuta i dobiti pomoć visokoobrazovanog zdravstvenog profesionalca bez zakazivanja, rekla je Panajotović.

Prema njenim rečima, preuzimanje pumpica na recept je idealan trenutak da se proverí da li osoba pravilno koristi pumpicu i da dobije ključne savete o svojoj bolesti.

Osnovni razlozi loše kontrolisane astme su nepravilna primena pumpica i preskakanje doza, što ima zaposledicu probleme sa spavanjem, zamor tokom dana ismanjenje koncentracije, što vodi smanjenoj produktivnosti u školi, na poslu i utiče na kvalitet života uopšte, rekla je Panajotović.

Teže posledice su, ističe, otežano disanje i gušenje koje zahteva hitnu medicinsku pomoć ili bolničko lečenje.

Neke pumpice u svom sastavu imaju kortikosteroide i dugotrajnom primenom mogu nastati lezije u ustima koje su najčešće gljivičnog porekla. Kako bi se ovo preveniralo, potrebno je svaki put isprati usta vodom nakon primene pumpice, rekla je Panajotović.

Takođe, da bi se sprečilo širenje infekcija i pumpica održala čistom, neophodno je obrisati je suvom krpom ili maramicom nakon svake upotrebe, dodaje.

"Usluga savetnika za astmu, takođe, odrazumeva da farmaceut pruža savet o mogućim provocirajućim faktorima, takozvanim okidačima. To su svi oni uzroci koji mogu dovesti do pogoršanja same bolesti ili do napada astme, kao što je prašina, duvanski dim, polen određenih biljaka, intenzivna fizička aktivnost, buđ, rekla je Panajotović.

Kako je dodala, razgovara se o načinima na koje se mogu izbeći okidači ili kako se napad astme u kontaktu sa okidačem može sprečiti.

"Koristeći odgovarajuće upitnike, tragamo za mogućim uzrocima loše kontrole astme ili ozbiljnih pogoršanja. Pored okidača, preskakanje doze leka, gojaznost, alergije, određeni lekovi ili dijetetski

suplementi takođe mogu biti razlog pogoršanja astme. Proveravamo da li pacijenti znaju kako da prepoznaju napad astme i kako da se ponašaju ako on nastupi, rekla je Panajotović.

ДНЕВНИК

The screenshot shows the homepage of the Dnevnik website. The main headline reads: "PRODUŽEN RAD NA KLINICI ZA RADIOLOŠKU TERAPIJU NA INSTITUTU ZA ONKOLOGIJU VOJVODINE Svi pacijenti dobijaju zračnu terapiju, raspoređeni na druge aparate ODOBREN NOVAC ZA POPRAVKU". Below the headline is a photograph of a patient lying on a radiotherapy machine. To the right of the article is a weather forecast for Novi Sad, showing a current temperature of 17°C and a forecast for the next few hours. The website navigation bar includes categories like POLITIKA, EKONOMIKA, SVET, REGION, and others. A sidebar on the left mentions "3.8 MILIONA PREDJEDNAH STRANICA".

PRODUŽEN RAD NA KLINICI ZA RADIOLOŠKU TERAPIJU NA INSTITUTU ZA ONKOLOGIJU VOJVODINE Svi pacijenti dobijaju zračnu terapiju, raspoređeni na druge aparate ODOBREN NOVAC ZA POPRAVKU

Institutu za onkologiju Vojvodine odobren je novac za popravku aparata za zračenje, a pacijenti se preraspoređuju na druge aparate i dobijaju terapiju, rečeno je za "Dnevnik" u ovoj ustanovi.

- Uveli smo da zračenje počinje u 5.30 časova, kako bi svi pacijenti dobili terapiju. Pacijenti koji su se zračili na aparatu koji ne radi su preraspoređeni na druge aparate – naveli su u upravi Instituta za onkologiju Vojvodine.

U kvaru su tri aparata za zračenje i to jedan od ovog meseca, a druga dva od januara. U Institutu objašnjavaju da su dva linearna akceleratora Versa HD1 i VERSA HD2 iz 2016. godine van kliničke upotrebe od sredine januara, o čemu je obavešten Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, a linearni akcelerator VitalBeam, Varian je od 12.08.2025. godine van kliničke upotrebe. Kod njega je došlo do kvara tiratronske cevi, o čemu je Institut je obavestio Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, Republički fond za zdravstveno osiguranje-južnobačka filijala i zdravstvenu inspekciju o kvaru aparata. Kako navode, Institut se obratio Pokrajinskom sekretarijatu za zdravstvo za odobrenje novca za nabavku rezervnog dela.

- 26. avgusta ove godine Institut je dobio odluku od Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo kojom se odobrava finansijski iznos od 2.650.404,63 dinara za nabavku i ugradnju neophodnog rezervnog dela za linearni akcelerator čime su se stekli uslovi za potpisivanje ugovora sa Pokrajinskim sekretarijatom, izmenom plana javnih nabavki i pokretanjem postupka javne nabavke. Nakon sprovedenog postupka javne nabavke vrši se ugradnja nove tiratronske cevi i rade dozimetrijska merenja čime će aparat biti

spreman za kliničku upotrebu. Institut za onkologiju Vojvodine ima sklopljene ugovore o održavanju kompletne opreme sa ovlašćenim servisom, pa tako i za ovaj linearni akcelerator – kažu u ovoj bolnici.

Deo pacijenata koji su primali zračnu terapiju na aparatu VitalBeam je prebačen na aparate TrueBeam, Edge (H-nož) i Halcion, i nastavili su započetu zračnu terapiju. U ovom momentu su svi pacijenti koji su, u momentu zastoja VitalBeama, zračili na ovom aparatu, nastavili sa svojom zračnom terapijom.

- Preostala tri linearna akceleratora TrueBeam, H-nož i Halcion rade sa povećanim kapacitetom i opterećenjem, pa se na današnji dan na njima zrači ukupno 208 pacijenata. Zbog vanredne situacije, rad Odeljenja za radijacionu onkologiju, Klinike za radiološku terapiju je produžen. Obzirom da se preostali aparati nalaze u pojačanom režimu rada i eksploataciji, mogućnost otkaza je povećana te je servisna ekipa obavestena i nalazi se u pripravnosti – napominju u Institutu.